

2015 ಕೆ.ತೀ.ವ. 336

(ಧಾರವಾಡ ಹೀಲ)

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಹುಲುವಾಡಿ ಜಿ.ರಮೇಶ್

ಧಾಬಗೌಡ ಸಟ್ಟಿಪ್ಪ ಉಮಾರಾಣಿ ಮತ್ತು ಇತರರು -ವಿರುದ್ಧ- ಸಟ್ಟಿಪ್ಪ *

ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ 114ನೇ ಪ್ರಕರಣದೊಂದಿಗೆ ಓದಲಾದ 1ನೇ ನಿಯಮದ 47ನೇ ಕ್ರಮಾದೇಶದಡಿಯಲ್ಲಿ ಪುನರೀಕ್ಷಣಾ ಅರ್ಜಿ.

ಹಿಂದೂ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮ.

ಪತಿ ಮತ್ತು ಪತ್ನಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 1/4ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅಧೀನ ಅಹೀಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪಿನ ವಿರುದ್ಧ ಈ ಪುನರೀಕ್ಷಣಾ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸದರಿ ತೀರ್ಪಿನಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗಿ ಎರಡನೇ ಅಹೀಲನ್ನು ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಧೀನ ಅಹೀಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶವನ್ನು ವಿಪರ್ಯಯಗೊಳಿಸಿ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಎರಡನೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಿತ್ತು.

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ವಿಧವೆಯು, ತನ್ನ ಪತಿ ಮೃತನಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಜಂಟಿ ವಾರಸುದಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಪತಿಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯು ಜೀವನಾಂಶ ಮತ್ತು ವಾಸಕ್ಕೆ ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಶಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಧವೆ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಮೃತ ಪತಿಯು ಹೊಂದಿದ್ದಂಥ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯು ಭಾಗಕ್ಕೆ ತಗಾವೆ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾಳೆ.

* ಅರ್.ಪಿ. ಸಂ. 1633/2012, ದಿನಾಂಕ 02ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, 2014.

ಪತ್ನಿಯು ಅವಿಭಕ್ತ ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವಿಭಕ್ತ ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯಳಾಗಿರುವ ಬಲದಿಂದ, ಆ ಕುಟುಂಬ ಹೊಂದಿರುವ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸ್ವತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಯಾವುದೇ ಪಾಲು, ಹಕ್ಕು, ಸ್ವಾಮ್ಯ ಅಥವಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಲಾಗಿ ಮಗಳಂತೆ, ಪತ್ನಿಯು ತಗಾಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ-ವಾರಸುದಾರರಾಗಿರುವಂಥ ಪತಿಯ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿಯ ಪಾಲು ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕ್ಲೇಮು ಅವಧಿ ಪೂರ್ವದ್ದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯದಾಗಿದೆಯೆಂದು, ಅಧೀನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ವಿಪರ್ಯಯಗೊಳಿಸಿರುವುದನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿರುವ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಪುನರವಲೋಕನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸಿದೆ.

(ಪ್ಯಾರಾ: 14)

ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು

ಪ್ಯಾರಾಗಳಲ್ಲಿ

1. ಎಐಆರ್ 1968 ಎಸ್.ಸಿ. 1299
ಶಿರೋಮಣಿ ಮತ್ತು ಇತರರು -ವಿರುದ್ಧ-
ಹೇಮ್ ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತು ಇತರರು (ಉಲ್ಲೇ) 7
2. (2014) ಎಸ್‌ಸಿ‌ಸಿ‌ಆರ್ 164
ಎನ್. ಅನಂತ ರೆಡ್ಡಿ -ವಿರುದ್ಧ-
ಅಂಶು ಕಥೂರಿಯಾ ಮತ್ತು ಇತರರು (ಉಲ್ಲೇ) 10
3. ಎಐಆರ್ 2014 ಬಾಂಬೆ 119
ಜಯಮತಿ ನರೇಂದ್ರ ಷಾ ಮೃತರ ಕಾನೂನು ಸಮ್ಮತ
ವಾರಸುದಾರರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಇತರರು -ವಿರುದ್ಧ-
ನರೇಂದ್ರ ಅಮ್ರಿತ್ ಲಾಲ್ ಷಾ (ಉಲ್ಲೇ) 13

ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರ : ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಪಾಟೀಲ್ - ವಕೀಲರು
 ಪ್ರತ್ಯರ್ಜಿದಾರರ ಪರ : ಶ್ರೀ ಎಂ.ಜಿ. ನಾಗನೂರಿ - ವಕೀಲರು

ಆಜ್ಞೆ

ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಹುಲುವಾಡಿ ಜಿ. ರಮೇಶ್ :

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಕ್ಷಕಾರರ ಪರ ಮಾನ್ಯ ವಕೀಲರ ವಾದವನ್ನು ಆಲಿಸಿರುತ್ತೇನೆ.

2. ಸದರಿ ಪುನರವಲೋಕನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು, ಪತ್ನಿ ಮತ್ತು ಆತನ ಪತಿಯ ಪಾಲಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿನ 1/4ನೇ ಭಾಗವನ್ನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿ ನೀಡಿರುವ ಅಧೀನ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪಿನ ವಿರುದ್ಧ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸದರಿ ತೀರ್ಪಿನಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗಿರುವವರು, ಎರಡನೇ ಅಪೀಲನ್ನು ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೇ ಅಪೀಲನ್ನು, ಅಧೀನ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶವನ್ನು ವಿಪರ್ಯಯಗೊಳಿಸಿ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ವಿಲೇ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

3. ಅಧಿವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಎದುರು, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ನಡುವೆ 1/8ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಆದೇಶದಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗಿರುವ ಅಪೀಲುದಾರರು ಅಂದರೆ, ಪ್ರತ್ಯರ್ಜಿದಾರರು ತಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಾಲನ್ನು ತಾಯಿಯು ಹೊಂದುವಂತಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಾಯಿಗೆ 1/8ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅಧೀನ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, 1ನೇ ಪ್ರತ್ಯರ್ಜಿದಾರನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಎರಡನೇ ಅಪೀಲಿನ ವಿರುದ್ಧ ಸದರಿ ಆದೇಶವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ, ಕಾನೂನಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ತೀರ್ಪಿನ 10ನೇ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಅಧೀನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ತಪ್ಪನ್ನು ಎಸಗಿವೆಯೆಂಬುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆಯೆಂದು

ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು, ಪತಿ-ಪತ್ನಿಯರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದು ಪಾಲನ್ನು ನೀಡಿ, ಉಳಿದ 1/7ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜಂಟಿ ಪಾಲುದಾರನಿಗೂ ಸಮನಾಗಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪುನರವಲೋಕನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

4. ಪುನರವಲೋಕನ ಅರ್ಜಿಯು ಇತ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ವಾದಿಯ ತಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅವರ ಪತ್ನಿ ಜೀವಂತವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಕೆಯೇ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

5. ಪಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಾಯಿಯು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದಾವೆಯನ್ನು ಹೂಡುವಂತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಪುನರವಲೋಕನ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ವಕೀಲರ ವಾದವು, ಮಿತಾಕ್ಷರ ಕಾನೂನು ಅಲ್ಲದೆ, ಬಾಂಬೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪು ಮತ್ತು ಮುಲ್ಲಾಗಳ ಹಿಂದೂ ಕಾನೂನಿನ 21ನೇ ಸಂಪುಟದ 314ನೇ ಪ್ಯಾರಾದ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪಾಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ತಾಯಿಯು, ತನ್ನ ಪತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡದುದರಲ್ಲೇ ಅಸಮಾನ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪಾಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ತಾಯಿಗೆ, ಆಕೆಯ ಪತಿಯಿಂದ ಬಂದ ಆಕೆಯ ಪಾಲಿನ 1/4ರಷ್ಟು ಪಾಲಿನ ಜೊತೆಗೆ, ಆಕೆಯ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀಡಿರುವಂತೆಯೇ ಸಮಾನ ಪಾಲನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು, ಒಟ್ಟು 1/8ರಷ್ಟು ಪಾಲಿಗೆ ಆಕೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವಳಾಗಿರುತ್ತಾಳೆಂದು ಅಧೀನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆಂದು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

6. ಸದರಿ ನಿವೇದನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಪ್ರತ್ಯರ್ಜಿದಾರರ ಪರ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು, ಈ ಪುನರವಲೋಕನವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ದೋಷವಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಮಿತಾಕ್ಷರ

ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ, ತಾಯಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪಾಲನ್ನು ನೀಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಾಲನ್ನು ಜಂಟಿ ವಾರಸುದಾರರ ಅಂದರೆ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಲನ್ನು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಾಲನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪತಿಯ ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಾಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತಂದೆ ಮತ್ತು ಆತನ ಪತ್ನಿಯರ ನಡುವಿನ ಪಾಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಅನುಮತಿಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಂದೆ ಮತ್ತು ತಾಯಿಯರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

7. **ಶಿರೋಮಣಿ ಮತ್ತು ಇತರರು -ವಿರುದ್ಧ- ಹೇಮ್ ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತು ಇತರರು**¹, ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿಯೂ ಕೂಡ, ಪುನರವಲೋಕನ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರ ಮಾನ್ಯ ವಕೀಲರು, ತಾಯಿಯು ಪಾಲಿಗೆ ತಗಾದೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಜಂಟಿವಾರಸುದಾರರ ನಡುವೆ ಪಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದಾವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅವಳು ತನ್ನ ಪತಿಯ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಒಂದು ಪಾಲಿಗೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವಳಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂಬುದು ಕಾನೂನಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ವಾದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

8. **ಶಿರೋಮಣಿ ಮತ್ತು ಇತರರು** ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನೀಡಿರುವ ಸದರಿ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ, ಬನಾರಸ್ ಹಿಂದೂ ನ್ಯಾಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಪೀಲುದಾರರು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಸ್ವತ್ತಿನಲ್ಲಿನ ಪಾಲಿಗೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಒಂದು ವಾದವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸದರಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಪಾಲಿಗಾಗಿ, ಅಲ್ಲದೆ ಜಿಠಾನಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲಿಗಾಗಿ ಹಿರಿಯ ಮಗ ತಗಾದೆ ಹೂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮೀರಿ, ಹಾಜರಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿದ ದಸ್ತಾವೇಜು, ನೋಂದಾಯಿತ ದಸ್ತಾವೇಜಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇದು ಯಾವುದೇ ಸಾಕ್ಷ್ಯದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿಠಾನಿ ಆಚರಣೆಯು ಈಗಲೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು

1. ಎಐಆರ್ 1968 ಎಸ್.ಸಿ. 1299

ತೋರಿಸಲು, ಮೌಖಿಕ ಸಾಕ್ಷ್ಯವು ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು, ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮದ 91ನೇ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿ, ಕ್ಲೇಮುದಾರರು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಸ್ವತ್ತಿನಲ್ಲಿ 1/4ನೇ ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ 1/4ರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅಧಿವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಂತಿಮ ಡಿಕ್ರಿ ನಡಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸುವಂಥ ಪಾಲಿನ ವಸ್ತು ವಿಷಯವಾಗಿರುವಂಥ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಸ್ವತ್ತುಗಳಿಗೂ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

9. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಎರಡೂ ಅಧೀನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು 1/8ನೇ ಪಾಲನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತವೆ.

10. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಪ್ರತ್ಯರ್ಜಿದಾರರ ಪರ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು, ಆತ್ಯಂತಿಕವಾಗಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿರುವಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪುನರವಲೋಕನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪರಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು **ಎನ್. ಅನಂತ ರೆಡ್ಡಿ -ವಿರುದ್ಧ- ಅಂಶು ಕಥೂರಿಯಾ ಮತ್ತು ಇತರರು**², ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ದಾಖಲೆ, ಆದೇಶ/ ತೀರ್ಪುಗಳ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ದೋಷವಿರದಿದ್ದ ಹೊರತು, ಪುನರವಲೋಕನಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆಯುವಂತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಪುನರವಲೋಕನದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು, ಸೋಗಿನಲ್ಲಿನ ಅಪೀಲಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪುನರವಲೋಕನವು ಗುಣಾರ್ಹತೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮರುಸುನಾವಣೆಗೆ ಅನುಮತಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ವಾದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

11. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀಡಿರುವಷ್ಟೇ ಸಮಾನ ಪ್ರಮಾಣದ ಪಾಲನ್ನು ತಾಯಿಗೂ ನೀಡಿದ್ದು, ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಡಿಕ್ರಿ ಇರುವುದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನು ಎತ್ತಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವಾಗ ಎರಡನೇ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಕಾನೂನಿನ

2. (2014) ಎಸ್‌ಸಿಆರ್ 164

ಪ್ರಕಾರ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಾಲನೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಂದೆ ಹಾಗೂ ತಾಯಿ ಇಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಪಾಲಿಗೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ 1/4ರಷ್ಟು ಪಾಲಿಗೆ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಈ ಪುನರವಲೋಕನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

12. ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಈ ಪುನರವಲೋಕನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು, ಗುಣಾರ್ಹತೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸುನಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಪೀಲು ಅರ್ಜಿಯಂತಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಪುನರ್-ಆರಂಭಿಸುವಂತೆಯಾಗಲೀ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪುನರವಲೋಕನದ ಸೀಮಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ, ಅರ್ಜಿದಾರರು ಮಂಡಿಸಿದ ವಾದವು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

13. ಜಂಟಿ ಪಾಲುದಾರರು ಅಂದರೆ ಪತಿ/ತಂದೆ ತಾಯಿ/ಪತ್ನಿಯರು ಎರಡೂ ಅಧೀನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಂತೆ 1/8ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಕೋರಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಾಂಬೆ ಮಿತಾಕ್ಷರ ಕಾನೂನಿನ ನ್ಯಾಯಪದ್ಧತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಸಾದೃಶ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಬಾಂಬೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು **ಜಯಮತಿ ನರೇಂದ್ರ ಷಾ (ಮೃತರ ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತ ವಾರಸುದಾರರ ಮೂಲಕ) ಮತ್ತು ಇತರರು -ವಿರುದ್ಧ- ನರೇಂದ್ರ ಅಮಿತ್ ಲಾಲ್ ಷಾ**³, ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಪತ್ನಿಯು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಸ್ವತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲನ್ನು ಕೋರುವಂತಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಪತಿ ಅಥವಾ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಪಾಲನ್ನು ಕೋರಿ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಸ್ವತ್ತು ಭಾಗವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಕೆ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹಿಂದೂ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಅದರ 2005ರ ಇತ್ತೀಚಿನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ವಿನಾಯತಿಯೆಂಬಂತೆ, ಮೃತ ಪತಿಯು ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಂಥ

3. ಎಐಆರ್ 2014 ಬಾಂಬೆ 119

ಪಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿಧವೆ ಪತ್ನಿಯು ತಗಾದೆ ಹೂಡಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ತೀರ್ಪಿನ 11, 12, 13, 14 ಮತ್ತು 19ನೇ ಪ್ಯಾರಾಗಳಲ್ಲಿ, ಅವಿಭಕ್ತ ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಹೋದರರಿಗೂ ಜಂಟಿ ವಾರಸುದಾರಿಕೆ ಸಿಗುವುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದು, ಅವರ ಪತ್ನಿಯರು ಅವಿಭಕ್ತ ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತರಾದರೂ, ಜಂಟಿ-ವಾರಸುದಾರರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಿಭಕ್ತ ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬವು ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ-ವಾರಸುದಾರರು ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಂಟಿ-ವಾರಸುದಾರರ ಪತ್ನಿಯರು, ಜಂಟಿ-ಮಾಲೀಕರಾಗಿರುವಂಥ ಜಂಟಿ ವಾರಸುದಾರರು ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಅವಿಭಕ್ತ ಸ್ವತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

14. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಜಂಟಿ-ವಾರಸುದಾರರು ಪುರುಷರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂದರೆ, ಅವರು ತಂದೆ ಅಥವಾ ಮಗ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಂಟಿ-ಮಾಲೀಕರ ಪತ್ನಿಯರು, ತಮ್ಮ ವಿವಾಹದ ಬಲದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ವಿಧವೆಯು, ತನ್ನ ಪತಿ ಮೃತನಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಜಂಟಿ ವಾರಸುದಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಪತಿಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯು ಆಕೆಯನ್ನು ಜೀವನಾಂಶ ಮತ್ತು ವಾಸಕ್ಕೆ ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವಿಧವೆ ಮಾತ್ರ, ತನ್ನ ಮೃತ ಪತಿಯು ಹೊಂದಿದ್ದಂಥ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ತಗಾದೆ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾಳೆ. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಪತ್ನಿಯು, ಆಕೆಯ ಪತಿ, ಆತನ ಸಹೋದರರು, ತಂದೆ ಅಥವಾ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು, ಹಿಂದೂ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮ, 2005ರ 6ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ತರುವಾಯ ಆತನ ಸಹೋದರಿಯರು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಸಹ ಜಂಟಿ-ವಾರಸುದಾರನಾಗಿರಲೂ ಸಹ ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಾಲು, ಹಕ್ಕು, ಸ್ವಾಮ್ಯ ಅಥವಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪತ್ನಿಯು ಅವಿಭಕ್ತ ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯಳಾಗಿರಬಹುದಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವಿಭಕ್ತ ಹಿಂದೂ

ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯಳಾಗಿರುವ ಬಲದಿಂದ, ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಹೊಂದಿರುವಂಥ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸ್ವತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಯಾವುದೇ ಪಾಲು, ಹಕ್ಕು, ಸ್ವಾಮ್ಯ ಅಥವಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಲಿಗಾತಿ ಮಗಳಂತೆ, ಪತ್ನಿಯು ತಗಾದೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ತನ್ನ ಪತಿ ಅಥವಾ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಪಾಲಿಗಾತಿ ತಗಾದೆ ಹೂಡಿದ್ದು, ಸ್ವತ್ತನ್ನು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಪಾಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ-ವಾರಸುದಾರರಾಗಿರುವಂಥ ಪತಿಯ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲೇ ಪತ್ನಿಯು ಪಾಲಿ ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಮಾಡುವ ಕ್ಲೇಮು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮಯಪೂರ್ವದ್ದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತಪ್ಪುತಿಳಿವಳಿಕೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

15. ಈ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯು, ಪತ್ನಿಯು ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಅಂದರೆ, ಪಾಲಿಗೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವಳಾಗಿರುತ್ತಾಳೆಂದರೆ ಅದು ಆಕೆಯ ಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆಕೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಾಲಿ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಪತಿಯ ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲಿ ಎಂದು ಮೀಸಲಿರಿಸಿ ಎರಡೂ ಅಧೀನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ನೀಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ತೀರ್ಪನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ **ಶಿರೋಮಣಿ ಮತ್ತು ಇತರರು** ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿನ ಗಮನಾರ್ಹ ತೀರ್ಪೂ ಸಹ ಪತ್ನಿಯು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಾಲಿ ಹೊಂದುವುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.

16. ಈ ಮೊದಲು, ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆಪ್ರವೇಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಆಧಾರಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪುನರವಲೋಕನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.